

NY VERDEN kampen for åndelig og moralsk opprustning

MÅLSETNING

"God underholdning blir den slags programmer aldri," skriver Arbeiderbladet om valgkampens partilederdebat, men legger til at det kanskje er et "nødvendig offer" for demokratiets skyld.

Vi vil gå et skritt videre: Partilederprogrammet var også dårlig for demokratiet. Når en gruppe så ressurssterke mennesker bruker så mye tid på å fremheve motpartens feil, ansporet av aggressive journalister, da virker det uverdige. Folks respekt for både lederne og demokratiet undergraves. Uenighet er en del av prosessen fram mot bedre løsninger, men her ble den gjort til hovedsak.

Det som falt helt ut, var muligheten for å oppnå noe ved å takle problemene i fellesskap. Har vi råd til det, når vi står overfor så store utfordringer og trusler både hjemme og ute? Et eksempel på hjemmeplanet er eldreomsorgen, hvor vi i realiteten aldri vil kunne løse problemene uten ved felles anstrengelser. Det samme kan vise seg å gjelde store internasjonale spørsmål som f.eks. økonomisk utjevning mellom u-landene og den rike verden.

Journalistene hardkjører sine offere på forskjellen mellom ord og handling. Det må til. Men de kunne også prøve å lokke fram nye og konstruktive ideer, og fremme en samtale heller enn bare en konfrontasjon?

En valgkamp viser hva et folk lever for, hvilke målsetninger vi prioriterer. Norsk velvære og sikkerhet sto naturlig nok plantet solid i sentrum fra begynnelse til slutt. Men er ikke det aller viktigste spørsmålet hvordan Norge og Norden kan bidra til en rettferdigere og fredeligere verden?

Hvis det optok oss mer, ville vi kanskje finne en mere moden måte å bearbeide våre motsetninger på.

NÅ KALLER JEG HAM BROR

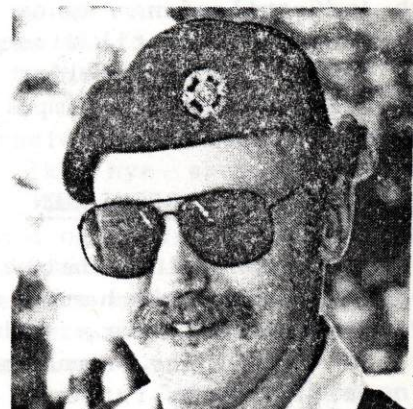
Dette er tittelen på en bok av Alec Smith, sønn av tidligere statsminister Ian Smith i Zimbabwe. Den er nettopp kommet ut som månedens bok i Den Kristne Bokringen, og vil foreligge som billigbok på Rex forlag, Oslo, i den siste uken av oktober.

"Som statsministeren sønn ble Alec født til store privilegier og oppdratt til å tro på sin egen og den hvite rases overlegenhet," skriver forlaget om boken. "På en dramatisk måte opplevet han et møte med Jesus Kristus. Dette endret radikalt hans samfunnssyn. Han ble klar over den undertrykkelse som rådde i hans eget land, og over den grenseløse nød og lidelse som borgerkrigen i landet førte med seg." Boken er en fascinerende beretning om hvordan denne erkjennelsen satte Alec i stand til å virke som brobygger mellom partene, fram til våpenstillstanden og frie valg. Den viser at Gud kan forandre ikke bare enkeltmenneskers, men også nasjoners skjebne.

Samtidig er boken dypt personlig. Den skildrer bl.a. Alecs seier over narkotika og det vanskelige forholdet til faren. For norske lesere vil hans romanse og giftemål med Oslopiken Elisabeth være av særlig interesse.

Alec Smith: "Nå kaller jeg ham bror".
Rex Forlag A/S. 114 s. Pris: kr. 35,-

Alec Smith
er den eneste
hvite feltprest
i
Zimbabwes hær.

David Chaner

FRANSK BESØK I NORGE

Olivier Giscard d'Estaing, en kjent skikkelse i fransk næringsliv og bror av den tidligere franske presidenten, besøker Norge 9.-13. november. Han vil bl.a. tale i Polyteknisk Forening i Oslo og delta i et møte i Moralsk Opprustnings hus i Oslo.

Mange ansvarlige innen norsk næringsliv har tatt videregående siviløkonomiske studier ved det kjente instituttet INSEAD i Fontainebleau, Paris. Giscard d'Estaing er en av grunnleggerne og viseformann i dette instituttet. I tillegg er han formann for den franske avdeling av Den europeiske liga for økonomisk samarbeid, hvor også Norge er medlem.

TALE I SOMMER

I Caux holdt han den 28. august et foredrag om kampen mot fattigdommen, hvor han bl.a. sa at det første som må overvinnes er følelsen av at problemet er for stort. Det kan løses, mente han, og minnet om de enestående muligheter som er stillet til rådighet siden den industrielle revolusjon. F.eks. har et par prosent av befolkningen i de vestlige land kunnet dyrke mat nok til alle, og enda ha overskudd til eksport.

Fattigdommen er ikke skjebnebestemt, men skyldes menneskelig svikt, når en ser bort fra naturkatastrofene. De enorme militærbudsjettene og overbefolkningen er to utfordringer i denne sammenheng.

En kombinasjon av generøsitet og planlegging kan komme fattigdommen til livs. Ulandene må sikres en minimumspris for sine råvarer, slik det er tatt skritt til fra EF-landenes side. Dernest må markedene i industrilandene åpnes for varer fra u-landene. Lån til disse land må gis til lav rente. Underbetaling for råvarer og lån til høy rente er simpelthen tyveri, sa han.

CAUX KAN GI RETNINGEN

Biskop Helder Camara fra Brasil hadde en gang sagt til ham at u-hjelpen bare tar stadig nye former, medmindre den ledsages av handlinger som tar sikte på å utrydde fattigdommens røtter. Det har i høy grad

også med nye holdninger å gjøre.

"Caux kan hjelpe til å gi retning til dette felttoget mot fattigdom, som må ha sitt utspring i håp, kjærlighet, innsikt og vilje," sluttet han.

SANNHETEN OM BUCHMAN

"Denne boken handler om en mann som aldri lot seg gjerde inn av ytre strukturer, ikke en gang de han selv skapte." Slik beskriver det kjente engelske forlaget Constable den første fullstendige biografi som noen gang er utkommet om Frank Buchman, mannen som startet Oxfordgruppen og Moralsk Opprustning. "Frank Buchman - a Life" utkommer i London i november, og kan bestilles gjennom Ny Verdens redaksjon.

Forfatter er engelskmannen Garth Lean, som har skrevet flere biografier, bl.a. om William Wilberforce, som var drivkraften bak avskaffelsen av slavehandelen.

Kapitlene bærer navn som "Småbyguten", "Den private Buchman", "Norge i brann, Danmark rystet", "Kommunismen og Anonyme Alkoholikere", "Hitler og Gestapo-angrepet", "Jeg har alltid likt mennesker".

Forlaget kaller boken "et forsøk på å beskrive Buchman med størst mulig objektivitet, og analysere hvorfor mennesker med så forskjellig bakgrunn og nasjonalitet ble så fascinert av ham.

Etter å ha opplevet hvordan Guds kraft forvandlet ham, hadde Buchman ubegrenset forventning om at hvem som helst hvor som helst kunne oppleve den samme befrielse. Samtidig så han stadig klarere hvilke sosiale og strukturelle forandringer slik forvandling kunne utløse. Dette gjorde ham til en omstridt mann, ofte med mektige krefter som motstandere."

Enkelte avis-arkiver er breddfulle av angrep og beskyldninger mot Buchman. Denne biografien, som er grundig dokumentert, skulle gjøre det mulig for alle interesserte å skjelne mellom løgn og sannhet.

Garth Lean: "Frank Buchman - a Life". Constable, London. 608 s. 88 fotografier. Pris: kr. 200,-.

FRA TELEMARKE TIL TANZANIA

Tre veker i sommar var eg så heldig å få vera med på ein tur til Tanzania. Me var fire MRA-folk, eit ungt svensk ektepar, ein finsk lærar og eg, som er under jordbruksutdanning. Me hadde reisefølge med ei gruppe frå Grums menighet i Karlstad.

Biskop Sendoro og ungdomssekretæren Gabriel Nzalayamisi fra Aust- og Kystregionen i lutherske kyrkja, inviterte oss til å besøkje menighetar, ungdomsgrupper, skular og universitet i Dar-es-Salaam, Morogoro og Dodoma. I innbydelsen ba dei oss bidra med egne erfaringar av Guds ledelse og absolutt ærleghet.

Me deltok i ein kyrkjeleg ungdomskonferanse i Dodoma. Der fekk med anledning til å fortelje 320 ungdomar frå heile regionen om MRAs arbeide, og om egne erfaringar med Kristus. For meg vart det ei personleg utfordring til å tenkje igjennom på nytt om eg hadde noko uoppgjort, og det enda med at eg fortalte heile forsamlinga at eg hadde stole i butikkane då eg var yngre, og lova å betale det tilbake når eg kom heim!

Det heile foregjekk i kyrkja, og eit møte kunne vara i 3-4 timar. Det som kanskje gjorde mest inntrykk på meg var sangen. Ein sterk stemning av livsglede, kjærleik til Gud og kvarandre. Ei fin erfaring å ta med seg heim til det kalde nord! Ein kunne i det heile tatt merke ein annan stemning blant folk, ein egen varme og gjestfrihet. Noko anna som slo meg var evnen til å ta ting som det kom. Då me av og til måtte vente ein time ekstra, så gav det berre ein fin anledning til å prate. I det heile tatt: Tanzanianerane har ein mindre masete tilværelse som gjer at dei har meir tid til kvarandre.

Ved Sokoime jordbruksuniversitetet i Morogoro finns det eit veksande lag av lærarar og elevar engasjerte av MRAs idear. Ein ettermiddag vart me vist rundt, og fekk også ein dryg time til å vera saman med eit 20-tal studentar. Om kvelden vistes MRA-filmen "Frihet" for heile universitetet.

På veg tilbake til Dar-es-Salaam besøkte me ein massai-landsby. Massai-stammen er den største i Tanzania. Fleirkoneri inngår

i deira tradisjon, og i den familien me besøkte, hadde mannen åtte koner. Sju av dei og alle borna var døypte. For mannen er det vanskelegare å akseptera trua, då han må velge seg berre ei kone. Det var ein fin opplevelse å høyre dei vakkert utsmykka kvinnene fyrst syngje og sidan be for reisa vår på deira eige språk!

Eg har altså fått ein del å tenkje på, og har lært at det gjeng an å behalde livsgleden på tross av at ein lever i eit land der det er mangel på det meste av det me her heime reknar som sjølsagt.

Så vil eg gjerne rette ein stor takk til alle som har støtta reisa, og ynskje dykk ein fin haust

Hildegun Heggstøyl

SOMMERSAMVÆR

16-18 unge (og en ungdommelig middelaldrende) møttes til "revyuke" på en liten øy i fjorden utenfor Tønsberg i august. Norge og Sverige var representert - skulle gjerne sett dansker og finner og. Noe program hadde vi ikke, vi ville være sammen, tenke fremover, få ny styrke foran et nytt år og eventuelt jobbe på den nordiske revyen.

Hver morgen etter frokost samlet vi oss til bønn. Det gir et eget fellesskap å be sammen. Så gikk dagen med bading, prat, musikk, tenking. Om ettermiddagen hadde vi halvannen time da vi starta med 10 minutters stilhet og prata om forskjellige naturlige temaer. Mange nye tanker, spørsmål, erfaringer.

Første dagen brukte vi denne tida til at hver og en fikk fortelle litt om seg selv, hva en sto oppe i. Dette betydde mye - det gir styrke å vite at venner vet hva du strever med, håper på. Vite at de tenker på deg en gang i blant.

Noe konkret arbeid kom ikke ut av denne uka. Vi skrev ikke nye sketsjer eller omarbeidet gamle. Men jeg tror svært mange fikk ny inspirasjon og glød for revyen, og det er tross alt kilden til å være produktiv. Vi skulle bare ønske at enda flere kunne vært med. Flere sa at det hadde vært fint å "bare være sammen".

Ingjerd Johnson

Bortimot 2 000 mennesker deltok i sommerens Caux-konferanser, som fant sted under tittelen "Håp i en konfliktfyllt verden".

"Fenomenet Caux er et resultat av den høyst uvanlige sammensetning av deltakere og den åndelige kraft som beveger dem," skrev en fransk økonom etter Caux-besøket.

DET ER PROBLEMENE SOM SKAPER VÅPNENE

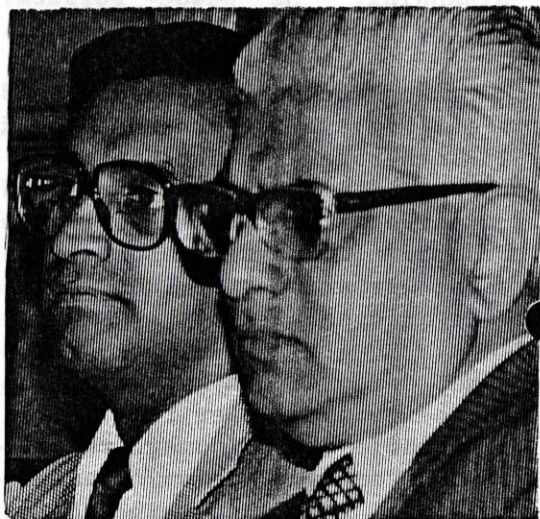
Nitten asiatiske land var representert i "en dialog mellom kontinenter" fra den 7.-14. august. Blant de 500 deltakerne var diplomater fra India, Sri Lanka, Pakistan, Bangla Desh og Malaysia. Statssekretæren i det sveitsiske utenriksdepartementet åpnet dialogen: "Våpnene skaper ikke problemene, men problemene skaper våpnene. Vi må ta fatt på skillene mellom oss," sa han.

Dem var det mange av. Tamilenes situasjon på Sri Lanka, forholdet India - Pakistan, konflikten mellom rasene i Malaysia og den bitre krigen om Kambodia var blant spørsmålene som ble tatt opp, som oftest i mindre grupper, men av og til også i plenum. Den "åndelige kraft" som den franske økonom skrev om, ga seg uttrykk i viljen til å innse egen svikt, istedenfor å konsentrere seg om motpartens. "Det kan bo en Pol Pot i noen og hver av oss," sa en kambodiansk eksil-leder, og fortalte hvordan han måtte be sine yngre brødre om til-

Fra venstre: Mindru Takita, medstifter av den Frie Faglige Internasjonale (FFI), og pioner i japansk fagbevegelse; Japans ambassadør i Bern, og dr. Fredrik Philips, tidl. sjef for Philips-konsernet, Holland.

givelse for herskesyke. Med Indias og Sri Lankas ambassadører i salen, sto hele konferansen opp og ba for en løsning i Sri Lanka.

Sri Lankas (t.v.) og Indias ambassadører i Caux.

Etter asiatene rykket afrikanerne inn i Caux, over 100 av dem fra 16 afrikanske land. I ett av de mest bevegende møtene fortalte en rekke av dem hvordan de hadde tatt opp kampen mot korrupsjon. "Jeg kunne ha blitt millionær," sa en av dem, som hadde å gjøre med innkjøp av kunstgjødsel. I stedet var han blitt en pioner i samvike-bevegelsen, basert på ærlighet.

De største gruppene kom fra Nigeria, Kenya og Zimbabwe. I gruppen fra Zimbabwe var bl.a. et medlem av regjeringspartiets sentralstyre og fru Mugabes sekretær.

Unge fra 22 forskjellige land preget begynnelsen av konferansen. Samtidig møttes folk fra helsesektoren i mange land, blant dem legene Sturla og Viveka Johnson fra Tromsø.

"Forberedelse for år 2 000" var tema for familie-konferansen som fulgte. 61 familier tok del, og noen politikere fra Frankrike og Sveits som arbeider med familie-spørsmål. "Hos de fleste ektepar er det et ønske, ofte ubevisst, om å leve for noe mer enn bare å oppdra barn," sa en av

Av Bjørn Ole Austad

Det var lite selvsikkerhet vi møtte på den internasjonale konferansen for Moralsk Opprustning i Washington D.C. 15. til 23 juni. Vi lærte å kjenne et Amerika på leting, i bevegelse bort fra materialismens "størst og best". Som en av initiativtakerne, Richard Ruffin, sa: "Vi amerikanere er ikke lenger så sikre på at vi forstår de landene vi har innflytelse over. Vi må innrømme våre begrensninger."

Vi møtte det USA som vil lytte til verden. 600 amerikanere, politikere, industrifolk, studenter og borgerrettskjemper, møttes med 200 tilreisende fra 44 land. Det var seminarer om Mellom-Amerika, det sørlige Afrika, matvareproduksjon og jordbrukspolitik, med deltakelse fra departementer så vel som grupper i opposisjon til gjeldende amerikansk politikk. Mange i eksil talte om sine land: Polen, Afghanistan, Filippinene, Paraguay, Kambodsja.

STORBYSLUM OG RASEDISKRIMINERING

De svakeste i amerikansk samfunn kom til orde ved konferansen. Flere seminarer tok opp fellesskap og samhold på grasrota, stor-

initiativtakerne, Jean-Jaques Odier fra Lyon, Frankrike. "Hvor dette utadvendte engasjementet er virkelighet, vil barna bli mere uavhengige og rede til å gjøre noe med den verden de lever i."

Som vanlig ble sommerens møter avsluttet med en internasjonal industrikonferanse. Igjen opplevet man at en internasjonal konflikt kom i fokus: Det japanske handelsoverskuddet, som truer arbeidsplasser i hele den vestlige verden. Både Japans FN-ambassadør i Genf og den japanske ambassadør i Sveits deltok i noen av samtalenene. Det ble snakket rett ut om japansk proteksjonisme, vestlig mangel på effektivitet og det felles ansvar for u-landene. Ny innsikt i og ansvarsfølelse for den annen parts situasjon var resultatet.

Det var en sommer som ga håp, og løfter for Cauxs videre oppgave. I 1986 er det 40 år siden senteret ble til. J.J.W.

byslum og rasediskriminering. En gruppe svarte og hvite fra Richmond, Virginia, fortalte om felles innsats for et bedre bymiljø. Den kjente presten og borgerrettskjemperen John Perkins talte om sine erfaringer. Temaet i hans og andres innlegg var hvordan et samfunn kan skapes der omsorg for mennesker kommer foran penger.

"Mitt foretningsliv er en suksess, men ekteskapet er på sammenbruddets rand," sa en amerikansk forretningsmann. "Etter en lang natt våken, har jeg gitt mitt liv i Guds hender."

TILGIVELSENS ROLLE

Tidligere ambassadør A.R.K. Mackenzie talte under konferansen om tilgivelse som en faktor i internasjonal konfliktløsning. "I tillegg til teknikk og fremgangsmåter er det nødvendig å ta fatt på bitterheten fra i går og egoismen av i dag. Begge deler kan sette forhandlinger i vranglås," sa han.

Mange eksempler kom frem på hva tilgivelse har betydd, f.eks i forholdet mellom sikker og hinduer midt under voldsbølgene etter mordet på Indira Gandhi, i forholdet mellom gruvearbeidere og politikere i England og i forhandlinger mellom tibetanernes Dalai Lama og kineserne.

ÅPENHET OG SEIERSVILJE

En rekke nordboere deltok. Noen av de unge sto for de musikalske bidragene og viste også et lite utdrag fra den nordiske revyen. Etter konferansen reiste flere av oss i tre uker omkring i den nordøstlige delen av USA, på amerikanske venners invitasjon. Det ble en tid med mange inntrykk. USA synes å representere mangfoldet, der det alltid er tusener av unntak fra det typisk "amerikanske".

For oss synes det som om mange amerikanere forenkler verdens virkelighet. Men deres åpenhet, seiersvilje og tro på at det umulige er mulig, var en utfordring. Vi ble glad i amerikanerne.

HVA ER RENHET?

Tema for ungdomsforumet i Caux fra 13.- 20. juli var "Hva bringer lys til livet?" Her følger hva noen av deltakerne sa om "Renhetens lys".

Det er et paradoks at så mange av oss betrakter menneskerettighetene som hellige, men samtidig tar oss retten til å utnytte andre når det gjelder sex. Renhet er å tenke på en annen som menneske, ikke som et objekt til bruk eller behag. Kjærlighet er bare kjærlighet når den retter seg mot en person og ikke bare en persons kropp.

Renhet gir kjærligheten bedre kår. Dette gjelder ikke minst innen ekteskapet, hvor mulighetene for å utnytte den annen er store. Med min kone opplever jeg at vår kjærlighet blir mindre når jeg utnytter henne og at den vokser når renhet bestemmer vårt samliv.

Ektemann

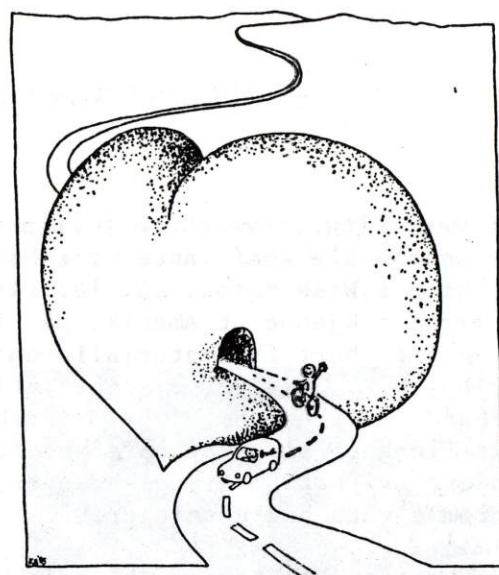
For noen år siden hadde jeg en venn. Når det gjaldt sex, ville han gå lenger enn jeg var rede til. Men jeg var redd for å miste ham, og redd for at min tilbakeholdenhet skulle gjøre vårt forhold fattigere. Så jeg ga etter.

Senere tenkte jeg: "Hvorfor respekterte han meg ikke som jeg var, og hvorfor ville jeg ikke ta risiken på å si nei, noe som kunne ha skapt et bedre forhold?" Da forholdet gikk over styr, prøvde jeg å tenke tingene igjennom. Det vil alltid være en del av meg som krever nå det jeg har bestemt meg til å vente med. Men hvis jeg gir etter, blir det en billig opplevelse, blandet med skam. Når du er villig til å vente og den annen også er villig til å vente, får du respekt for deg selv.

Student

Renhet er et spørsmål om du har ditt hjerte åpent eller lukket. Åpent betyr å elske Gud, å elske andre, å ha en åpen vei til og fra hjertet ditt. Har du et lukket hjerte, betyr det at all trafikk stanser og at du tenker bare på deg selv.

Mor

Urenhet er for meg det som hindrer meg i å nå Gud. Det er ofte mine ambisjoner mitt ønske om å være viktigst i andre menneskers liv. Så mange ganger har jeg endt opp med å gi mine venner et stykke meg, istedenfor den biten Gud og himmel jeg tross alt har lært å kjenne.

Jeg har en venninne jeg er veldig glad i. I en periode var vi sammen så å si hver dag. En gang ble jeg advart mot å komme henne alt for nær, for da kunne jeg ikke gi henne noe. Jeg ble sinna - jeg syntes jeg brukte så å si hele min tid på å gi henne min kjærlighet. Seks måneder senere kom hun og fortalte at hun hadde forelsket seg i meg.

Da forsto jeg. Vi hadde faktisk kommet for nær hverandre. Det var ingen plass for Gud mellom oss. Vi hadde prøvd å trenge inn i hverandres ensomhet.

Gud har skapt oss med et rom i hjertet hvor vi må være alene, et rom som ingen andre kan komme inn i. Et rom med bare plass til Gud .. og meg. Når jeg klarer å akseptere denne "aleneheten", kan jeg oppleve stemninger og inspirasjon vakrere og mer spennende enn jeg ante før.

Skoleelev

Hva renhet er, sammenfattes fullkomment i bibelordet: "Velsignet er de rene av hjertet, for de skal se Gud."

Ren betyr uflekket, uten falskhet. Rent gull, rent vann, et rent blikk som hos et barn. Et annet sted i Bibelen heter "Bevar

Forts. side 8.

ZIMBABWE-VISITT

Parlamentsvalget i Zimbabwe i sommer viste at både Joshua Nkomo og Ian Smith og deres partier fortsatt er faktorer å regne med. Etter valget er det blitt skjerpet motsetningsforhold mellom dem og regjeringspartiet. Forsoning mellom svart og hvit og mellom de forskjellige svarte grupperinger er like viktig som noen gang.

Vi kom til Zimbabwe like etter valget og var der noen uker, vesentlig sammen med vår familie, Elisabeth og Alec Smith som er eneste hvite feltprest i Zimbabwe, og deres tre barn. Vi besøkte også Moralsk Opprustnings senter Coolmoreen Farm, som ligger i grenseområdet mellom de to store stammene Shona og Matabele.

Vi tok del i et weekend-møte hvor folk kom fra Bulawayo i sør til Mount Barin i nord. Det var en blanding av hvite og svarte med forskjellig bakgrunn. Her ble snakket åpent ut om de vanskeligheter landet er inne i, og man forsøkte å se dem i Guds lys.

Hovedansvarlig for møtevirksomheten ved Coolmoreen er nå et yngre svart ektepar, Georgina og Stephen Sibare. De har sagt opp sine trygge stillinger og flyttet til gården med sin vesle sønn. En pensjonert lege har også bosatt seg på gården og etablert en liten klinikk for dem som trenger legehjelp.

Også den praktiske driften av gården var forbedret vesentlig siden vi var der første gang for fem år siden. En rekke nye bygninger er reist, nytt utstyr produserer opptil ett tusen kyllinger pr. uke for salg i distriktet og melk sendes daglig til meieriet fra 80 melkekuer (som melkes for hånd). De største behov nå er en møtesal så man slipper å møtes ute når det er mange mennesker, samt en bedre bolig for gårdsbestyreren.

Mange spørsmål knytter seg til Zimbabwes fremtid. Vi håper og ber om at landet kan bli et inspirerende eksempel for det sørlige Afrika.

Inger Daisy og Steinar Nøvik

EBBA REINHARDT

En av MRAs sterke forkjempere i Norge gjennom årene er gått bort. Ebba Reinhardt i Kristiansand forlot oss hastig etter å ha falt og slått seg så alvorlig at livet ikke sto til å redde. Rask som alltid, ute for å hjelpe andre, som alltid.

Mange er vel de som har hørt historien om hvordan hun og mannen Bernt fant frem til kristendommen hver for seg mens Bernt satt inne under krigen og ventet på dødsdom. Lett ble det ikke for noen av dem, de var begge sterke og temperamentsfulle personligheter, men kristendommen holdt. Og da de så møtte MRA, tente de øyeblikkelig på de visjoner som åpnet seg. Det ble årlige turer til Caux, gjerne til industrikonferansen, hvor de også etterhvert bragte med seg et stort antall venner og kjente.

Det ble å åpne hjemmet for alle dem som trengte det, det ble å la seg bruke helt ut av Gud - på alle områder, i alle situasjoner. Med sitt pågangsmot og sin helstøpte personlighet var Ebba som et lokomotiv som også satte andre i gang. Sammen ble de to til en kraft som vi merket i hele MRAs arbeid. Utenlandske venner som kom på besøk, måtte som regel også en tur til Kristiansand og treffe mennesker der.

Et hjertebarn for dem begge var pinsemøtene på Bolkesjø. Når pinsen nærmet seg, var Ebba alltid på tråden og spurte hvorfor vi ikke hadde meldt oss enda! Det ble et Caux i miniatyr, en kraftkilde for mange av oss.

Ingen som var til stede vil glemme begravelsen i Høvåg kirke, hvor hun selv hadde ønsket å bli bisatt. Den lyse kirken stappfull av mennesker, kranser helt ned til døren, salmesangen som løftet seg helt til himmelen med "Hellig, hellig". Og samværet i hjemmet etterpå hvor utrolig mange fikk plass, de enkle, men sterke vitnesbyrd om hva hun hadde betydd for mange, enten det var en general eller en vanlig husmor. Varmen og takknemligheten hos Bernt og sønnene merket vi midt i all sorgen. Det er hårdt å miste en god venn og en åndelig kraft, men vi må likevel ikke glemme å takke for alt hun har gitt.

AMAa

sakset

Forskjellen mellom solidaritet og kynisk egoisme går ikke på noen millioner fra eller til på en budsjettpost. Politikk er blitt alt for mye en diskusjon om tall - om hvem som har klart å bruke mest på alle mulige områder. Det dreier seg egentlig om moral i ordets rette forstand, og da må politikerne legge premissene for verdidebatten.

Eli Arnstad, 23 år gammel SP-representant på Stortinget, Aftenposten 21.9.85.

Det er lett å gå i kirken og gjøre V-tegnet hver dag. Men hva vi må gjøre, er et program for forandring hver dag, forandring i hjemmet og på arbeidsplassen.

Lech Walesa

Vi lever i en tradisjon hvor gudsforholdet er et isolert fenomen, og hvor troen er forvist til et lukket rom. ... Er vi opp-tatt av vårt eget liv, heter det psykologi. Betrakter vi livet rundt oss, heter det biologi eller botanikk. Er vi beskjeftiget med metafysiske forhold, heter det religion. Denne oppdelingen er usann. ... Selv ser jeg ingen forskjell mellom mine daglige gjøremål og treenigheten og en blomst som gror. Jeg ser intet prinsipielt skille mellom det å forske i kjemiske eller psykologiske forløp, og det å søke et religiøst uttrykk. I alle ting står vi overfor virkelighetens uendelige kraft, noe ukjent som melder seg i det kjente.

Kaj Skagen, Aftenposten 27.7.1985.

Man stirrer seg blind på meninger og ser ikke menneskene. Menneskene er alltid på

vei gjennom sine meninger. -Et menneskes kjærlighet er mer verdt enn all verdens visdom.

Alf Larsen i "Nattetanker"

Resultatet for kulturens vedkommende er at man idag i øst har fått en enerådende sosialistisk realisme underlagt ideologi og propaganda. I vest har man også fått en moteridd sosialistisk realisme, men med sterkere innslag av livsnyteri og sensuell konformisme, det hele underlagt markedslovene.

Konsekvensen begge steder er at utsynet innsnevres og åndsfattigdommen tiltar. Denne siste kompenseres med ideologi i øst, og teknologi i vest. Og på dette felt representerer den tredje emigrasjonsbølgen med Solsjenitsyn, Neizvestnyj, Gukovskij m.fl. et anti-materialistisk korrektiv både til øst og til vest.

Ivar Magnus Ravnum, Aftenposten 6.8.1985.

Vi var på feil spor da vi satte feminisme opp mot familie. Virkeligheten omfatter menn og barn så vel som kvinner, og det er den vi må arbeide med. Det vi ikke ønsker, er å bruke mannen som modell - han trenger selv å finne en ny. Vi vet at vi er kvinner, og derfor forskjellige. Det er samarbeidsformen vi må finne frem til.

Betty Friedan, pioner for kvinnefrigjøringen, Aftenposten 20.7.1985.

RENHETENS ...

Forts. fra side 6

ditt hjerte framfor alt du bevarer, for livet utgår fra det."

En av vår tids profeter, Frank Buchman, pleide å si: "Bare et lidenskapelig hjerte er rent." Men lidenskap for hva? For å skape. Liv, ikke død. Glede, ikke bare nytelse. Lykke, ikke bare lyst. En lidenskap for å bygge, gjenreise.

Skuespiller

NY VERDEN vil fremme en kristen revolusjon, som forandrer både menneskers holdninger og samfunnsforholdene, bygget på absolutte moralnormer og Guds ledelse.

8.

Utgiver: Moralsk Opprustning, Postboks 3018 - Elisenberg, 0207 Oslo 2.
Tlf. 44 64 78. Postgiro 5 12 57 94. Bankgiro 6030.05.08831.

Ansvarlig: Jens J. Wilhelmsen.